

«La gestió pública de l'aigua ens permet treballar per un consum eficient, racional i sostenible»

Lluïsa Melgares (TxT) és la tinenta d'Alcalde de l'àrea de Territori i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa, que des de fa dos anys compta amb l'empresa pública Taigua

Lluïsa Melgares és la tinenta d'alcaldia de Territori i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa. | Anna Mira

El 10 de desembre de 2020 es van complir dos anys de la posada en marxa de Taigua, l'empresa de l'aigua pública de Terrassa.

(<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/76499/taigua-compleix-dos-anys-amb-compromis-millorar-sabor-qualitat-aigua>) Després de 77 anys de concessió de Mina, l'Ajuntament s'ha fet amb la gestió d'aquest bé vital, convertint-se en una de les ciutats més grans de l'estat espanyol en fer-ho. (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/66697/terrassa-obre-cami-gestio-publica-aigua-altres-municipis?rlc=an>) A Catalunya, ja són centenars les poblacions, generalment petites, que han apostat per gestionar de manera pública, aquest servei. Precisament, aquest dimecres 16 de desembre l'Associació de Municipis i Entitats per l'Aigua Pública (AMAP) presenta l'informe Relator de Nacions Unides pel Dret Humà a l'Aigua. (<https://amap.cat/ca/>)

Actualment la tercera ciutat de Catalunya, amb 220.556 habitants, compta amb 100.000 abonats, 90.000 dels quals són domèstics. La ciutat compta amb un dels consums més baixos de

Catalunya, per sota dels 100 litres per persona i dia, però en una entrevista amb **La Torre**, la responsable del govern local, afirma que un dels objectius dels pròxims anys és rebaixar-ne encara més el consum i fer pedagogia a la ciutadania perquè conegui els beneficis de la municipalització del servei.

- S'han complert dos anys de la gestió municipal de l'aigua, quina valoració en fa el govern?

- Dos anys positius, està sent un gran treball perquè estem en un període de transició amb l'antiga concessionària que ha estat conflictiva judicialment. A més a més, durant el període de Covid vam veure el que era realment la governança d'un bé tan essencial com és l'aigua. En dos dies vam donar el dret a l'aigua a molta gent que es va quedar sense, quan es van tancar les fonts municipals. En lloc de tornar a obrir-les, com van haver de fer molts municipis, a Terrassa vam instal·lar de manera provisional, els comptadors solidaris per a donar servei a 40 famílies. Vam tenir la llibertat d'actuar de seguida.

- Durant la pandèmia, es van haver de cobrar cànon estimatius per la impossibilitat de comprovar les despeses reals. Com s'ha fet a Terrassa?

(<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/75389/taigua-estudia-tornar-increment-factura-aigua-durant-confinament>)

- Gràcies a la governança que tenim ens ha donat la llibertat per actuar ràpidament. D'acord amb el reglament actual, quan no es pot fer la lectura del comptador, es fa de manera estimada tenint en compte el consum del mateix període de l'any anterior. En el període de confinament es va consumir més i això va repercutir amb un augment de la factura del tercer trimestre.

[noticia]75389[/noticia]

A Terrassa hem modificat el reglament per poder ajustar més el consum, de manera que actualment s'agafen les factures del segon i del tercer trimestre del 2020 i dividim l'import total al 50%, perquè ens vam trobar que molts usuaris van saltar de tram de manera puntual pel confinament. D'aquesta manera, baixa el consum de la factura i també baixen de tram i conseqüentment l'import de l'aigua és inferior i també ho és dels impostos. Són decisions que creiem que beneficien a la ciutadania, però també les prenem d'acord amb potenciar el consum responsable de la cosa pública.

"Estem treballant amb el tema de la telelectura per fer lectures més reals, més ràpides i que el consumidor pugui tenir accés a la seva informació del comptador"

Precisament amb el dret a l'aigua que té tothom, nosaltres treballem molt perquè sigui un ús eficient, racional i sostenible de l'aigua. Quan es fa un consum sostenible, es tenen beneficis com no pagar la quota de servei. La tarifa de l'aigua es compon de la quota de servei, el consum - regulat per trams- i l'impost de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), també regulat segons el consum i on no tenim marge de maniobra.

- S'ha solucionat del tot aquest problema?

- S'ha pres la decisió de modificar el reglament i fer-ho d'aquesta manera, però actualment encara s'estan tornant diners. Abans de l'any vinent preveiem tenir-ho tot retornat. Ho hem fet de la mà de l'Observatori de l'Aigua, l'òrgan amb qui compartim les decisions.

- Es plantegen modificar o digitalitzar la lectura dels comptadors de Terrassa per evitar

que es repeteixin situacions semblants?

- Sí, és una de les tasques que s'estan fent amb la transició de l'empresa concessionària. Són tràmits que malauradament són més lents del que ens agradaria. Però estem treballant amb el tema de la telelectura per fer lectures més reals, més ràpides i que el consumidor pugui tenir accés a la seva informació del comptador. Actualment estem fent un estudi amb la universitat de com podem anar cap a la lectura digital.

- L'Observatori de l'aigua ha estat finalista dels premis *Transformative Cities People's Choice Award*, d'abast mundial.

(<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/76288/observatori-aigua-terrassa-finalista-premi-abast-mundial>) Què representa per Terrassa aspirar a reconeixements com aquest?

- L'Observatori és un procés que s'inicia quan es comença a parlar de la possibilitat de municipalitzar la gestió amb la fi de la concessió existent. Aleshores apareix la Taula de l'Aigua, molt proactiva. Tot això es va decidir formalitzar-ho amb l'Observatori per continuar amb la relació de presa de decisions conjuntes. Per nosaltres és un orgull que es reconegui la feina perquè és un exemple de cap a on hem d'anar les institucions.

- Pel que fa als litigis oberts per Mina, l'Ajuntament encara espera la resposta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) sobre el recurs per fer-se amb el 25% del total de la xarxa al centre de la ciutat, encara en mans de Mina. Tenen novetats?

- Hi ha set o vuit contenciosos dels quals només un està pendent de sentència. Es preveu que surti la sentència a mitjans de gener. De tota manera encara hi ha més instàncies judicials per sobre del TSJC. La resta, Mina els va suspendre quan es va fer el conveni i es va negociar el període transitori, però a nosaltres ens hagués agradat que els retiressin.

- En quin punt es troba la transició?

- Alguns acords s'estan prorrogant, com el que fa referència al sistema informàtic i la migració, ja que comporta molt temps i hem tingut la pandèmia pel mig. Inicialment l'acord era per dos anys i ho prorroguem un any més.

"Esperem que la ciutadania pugui començar a notar els canvis de sabor i qualitat de l'aigua a finals del 2021"

- Dins del pla d'inversions hi ha contemplada la construcció d'un "edifici emblemàtic" per la seu de Taigua, què ens pot avançar?

- El lloguer de la seu és fins al 2023, per tant fins aleshores Taigua no marxarà. Estem mirant opcions de construcció però també de lloguer. S'està fent tempteig a diferents llocs, significa canviar de lloc les oficines però també el laboratori.

Seu de l'empresa municipal d'aigua de Terrassa, Taigua. Foto: ACN

- Per l'any 2021, s'han compromès a millorar-ne el sabor i la qualitat, unes reclamacions que fa molts anys que la ciutadania reclamen, com ho faran?

- S'instal·laran nous mesuradors que intervenen en el procés de potabilització de l'aigua i iniciar els treballs d'un nou dipòsit de laminació a la planta potabilitzadora d'Abrera. Això permetrà fer una millor barreja de les aigües i per tant, millorar-ne el gust i la qualitat. Un projecte que esperem que la ciutadania pugui començar a notar els canvis a finals del 2021.

- L'EPEL compta amb uns 3 milions d'euros anuals, la xifra es manté pel 2021?

- L'any 2021 s'invertiran 4,2 milions d'euros, una mica més pel fet que disposem dels romanents de la regla de la despesa, fins ara bloquejada. Entre les inversions també destaca la renovació de xarxa de les canonades, ja que encara n'hi ha de fibrociment i les substituïm per millorar el seu rendiment, també es milloraran les bombes d'Abrera per fer-les més sostenibles.

"En una empresa privada, com més consum, més benefici a repartir entre els accionistes. En canvi, en una empresa pública, hem de treballar per reduir-ne el consum perquè l'aigua és un bé escàs"

- Des del 2014 Terrassa té congelades les tarifes, amb la crisi econòmica que està generant

la pandèmia, preveuen rebaixar el cost del servei a la ciutadania?

- Rebaixar més de què està és complicat perquè des del 2014 som la ciutat que té l'aigua més barata i molt per sota de la mitjana catalana. A més a més l'empresa pública també ha de tenir els seus equilibris financers. L'explotació arriba a 18 milions d'euros i pel consum recaptem 15 milions.

- És casualitat que Terrassa fos una de les ciutats pioneres en la municipalització de l'aigua? Quin rol ha agafat la ciutat en aquest sentit?

- Estem a l'AMAP (<https://amap.cat/ca/>) i el rol que ha de tenir Terrassa és que ha de ser un exemple d'un canvi de servei. Segurament, una de les coses més positives és que la ciutadania no ha notat un perjudici, però encara hem de treballar perquè noti els beneficis. Quan parlem de remunicipalitzar serveis, no parlem de qualsevol, sinó d'un dels més essencials, l'aigua i també m'agradaria fer-ho amb l'energia. En una empresa privada, els beneficis són per repartir entre els accionistes. En canvi, en una empresa pública, es reparteixen entre la ciutadania. A més a més hem de treballar per rebaixar-ne el consum perquè l'aigua és un bé escàs. En una empresa privada, com més consum, més benefici.

- Precisament, aquests dies s'ha vist com l'aigua comença a cotitzar a borsa...

- Em sembla horrorós que l'aigua sigui una mercaderia. Aquestes pràctiques de mercat ens portaran a l'absurd perquè l'aigua és un tema vital i el dia que sigui escassa i arribi a menys gent...

- Vostès formen part de l'AMAP on cada vegada més municipis s'hi adhireixen per valorar l'opció de gestionar l'aigua en l'àmbit municipal com el cas de Sant Cugat, (<https://www.nacioidigital.cat/santcugat/noticia/4561/gestio-publica-aigua-sant-cugat-seria-mes-eficient-possible>) què significa aquest augment per l'interès municipal de la gestió pública?

- Si veuen que és un canvi positiu, més municipis s'interessaran per fer el canvi. Els que som pioners d'una banda, fem de conillet d'índies i també intentes explicar les experiències perquè siguin més positives.

- Comentava que potser falta explicar els beneficis de la gestió pública a la ciutadania, a què es refereix?

- La gent normalitza el consum de l'aigua i potser desconeix com funciona tot el circuit. Hem vist que la gent ha començat a parlar de l'aigua amb l'augment de les factures amb les lectures estimades per la pandèmia. És important saber llegir les lectures i tenir el domini d'un bé que també és seu o prendre consciència del consum que es té. A mi m'espanta més veure segons quins consums que l'import total. Amb la pandèmia han augmentat i des de l'Ajuntament es vol fer una crida a tornar als hàbits que es van agafar amb la sequera del 2008.

"A Terrassa hi ha 600 km de canonades i cada km té un cost de 220.000 euros"

Ens vam adonar que la ciutadania havia d'apreciar el gest que havia fet l'Ajuntament en municipalitzar el servei. El que és fàcil és fer una concessió i que un altri t'ho gestioni. Per exemple, A Terrassa hi ha 600 km de canonades i cada km té un cost de 220.000 euros. La ciutadania ha de saber que aquesta xarxa cal mantenir-la i renovar-la. Com també ha de saber

que el consum d'aigua té energia associada perquè cal bombejar-la i distribuir-la.

- Sembla que la gestió directa de l'aigua aporta molts beneficis a la ciutadania i a la ciutat. Creu que hi ha algun hàndicap o només hi ha conclusions positives?

- Tècnicament s'ha fet un molt bon treball des de l'inici. Políticament crec que el conveni per la paralització del tema judicial podria haver sigut més clar. És cert que s'està treballant bé, però el període de transició serà llarg perquè s'ha de fer. L'anterior concessionari no està intervenint amb res del que estem fent, però m'agradaria que tots els litigis s'acabessin en convenis.